

Kuurojen Liiton aluevaaliteesit 2022

Saavutettavat
sote-palvelut
viittoma-
kieliselille!

Viittomakieliset kohtaavat arjessaan usein ongelmia sosiaali- ja terveyspalveluissa sekä tiedonsaannissa. Arkitilanteissa sairaala on saattanut unohtaa tilata tulkin. Takaisinsoittopalvelukaan ei toimi kuuroille asiakkaille.

Saavutettavuuteen tulee nyt uusilla hyvinvointialueilla panostaa ja vanhat syrjivät käytännöt purkaa. Tulevat sote-keskukset tulee rakentaa aidosti käyttäjälähtöisiksi, myös viittomakielisille sopiviksi. Lisäksi pelastustoimessa on turvattava viittomakieliset hätäpalvelut ja vaaratiedotus.

1. OSALLISUUS JA YHDENVERTAISUUS

- Viittomakielisille on turvattava yhdenvertaiset mahdollisuudet saada tietoa, osallistua ja vaikuttaa.
- Hyvinvointialuestrategiassa tulee määritellä asukkaiden esteettömät ja saavutettavat osallistumis- ja vaikuttamiskanavat
→ viittomakieliset tulee ottaa mukaan jo palveluiden suunnitteluun!
- Hyvinvointialueille tarvitaan järjestökoordinaattori, joka vastaa järjestöjen kanssa tehtävästä yhteistyöstä.

2. TIEDONSAANTI JA SAAVUTETTAVUUS

- Viittomakielisten tiedonsaanti on varmistettava erityisesti hätä- ja kriisitilanteissa
→ kommunikaation toimimattomuus aiheuttaa suurta turvattomuuden tunnetta!
- Perusterveydenhuolto ja ikääntyneiden palvelut on tehtävä saavutettaviksi myös viittomakielisille.
- Terveyspalvelujen ajanvaraus ei saa toimia ainoastaan kuuroja syrjivän takaisinsoittopalvelun kautta.

3. VIITTOMAKIELISET PALVELUT JA TULKKAUS

- Kuuroilla on oikeus palveluihin omalla äidinkielellään, suomalaisella tai suomenruotsalaisella viittomakielellä.
- Viittomakielisen palvelun pitää olla laadukasta
→ sote-alalta löytyy myös viittomakielen taitoisia ammattilaisia!
- Lapsia, vanhuksia, mielenterveyskuntoutujia sekä maahanmuuttajia palvelee usein parhaiten omakielinen, viittomakielisen työntekijän antama palvelu.
- Kun viittomakielen tulkkausta käytetään, on vastuuta tulkkauksen järjestämisestä syytä selkeyttää koko henkilöstölle, jottei tulkkauksen puuttumisesta aiheutuvia vaaratilanteita syntyisi.

5 tärkeää toimenpidettä:

- Hyvinvointialueen viittomakielisiä sosiaali- ja terveyspalveluja kehitetään yhdessä viittomakielisten kanssa ja siten varmistetaan niiden laatu ja saavutettavuus.
- Viittomakielisten tiedonsaanti turvataan viittomakielisellä tiedotuksella; lisäksi erityisesti kriisi- ja vaaratilanteissa järjestetään viittomakielen tulkkaus tiedotustilaisuuksiin.
- Kaikissa digitaalisissa palveluissa huomioidaan, että ne ovat saavutettavia myös viittomakielisille.
- Ikäntyneiden viittomakielisten palvelujen tarpeet kartoitetaan, sekä selvitetään yhteistyökumppaneiden kanssa missä ja miten palveluja tarjotaan.
- Varmistetaan, että käytössä on selkeä ohjeistus siitä, milloin tulkkauspalvelu on esimerkiksi sairaaloiden vastuulla ja kuinka tulkkaus tilataan.*

* Viittomakielibarometrin 2020 mukaan 87 % viittomakielisten asioimistilanteista on sellaisia, joissa viranomainen tai julkisen palvelun toimihenkilö ei ole toiminut lainsäädännön edellyttämällä tavalla, ja asiakas joutuu tilaamaan tulkin viranomaisen puolesta.

KUUROJEN LIITTO

Kuurojen Liitto on viittomakielisten kuurojen etu-, asiantuntija- ja palvelujärjestö. Liitto edustaa viittomakielisiä, jotka voivat olla kuuroja, kuurosokeita, huonokuuloisia tai kuulevia. Äidinkielenään suomalaista tai suomenruotsalaista viittomakieltä käyttäviä on noin 5500. Heistä kuuroja on noin 3000. Liitolla on 37 jäsenyhdistystä eri puolilla Suomea.

www.kuurojenliitto.fi